

รายงานการวิจัยฉบับย่อ

ชื่อโครงการ :	ศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี A study students' life styles at King Mongkut's University of Technology Thonburi.
ทุนอุดหนุนการวิจัย :	โครงการอุดหนุนการวิจัย สาขาการวิจัยประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2542.
ระยะเวลาที่ทำการวิจัย :	มีนาคม 2542-พฤศจิกายน 2542.
หน่วยงานที่ทำการวิจัย :	สายวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
หัวหน้าโครงการวิจัย :	ผู้ช่วยศาสตราจารย์เรืองรอง รัตนวิไลสกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยของนักศึกษา มจร. รวมทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อรูปแบบการใช้ชีวิตฯ และการเปรียบเทียบรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาต่างคณะ/สาขาวิชา เพื่อนำผลการศึกษานี้มาจัดระบบหรือพัฒนาการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม.

การศึกษารูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้เฉพาะลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ใน 7 กลุ่มคือกลุ่มกิจกรรม กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มเก็บตัว กลุ่มสมาคม กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ โดยลักษณะการศึกษาเป็นการเปรียบเทียบรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษาระหว่าง

1. นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง
2. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน
3. นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีต่างกัน
4. นักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน
5. นักศึกษาที่บิดามารดามีอาชีพต่างกัน และ
6. นักศึกษาที่มีขนาดกลุ่มเพื่อนต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายของนักศึกษา 4 คณะ คือคณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ตั้งแต่ชั้นปีที่ 2-4 ทั้งหมด 20 สาขาวิชา เนื่องจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน จะต้องผ่านการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มาแล้วอย่างน้อย 2 ภาคการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น 1,300 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชายร้อยละ 67.9 นักศึกษาหญิงร้อยละ 32.1, ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 48.3 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 26.5 และชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 25.2, มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไปร้อยละ 4.5 เฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.25 ร้อยละ 27.5 เฉลี่ยระหว่าง 2.25-2.75 ร้อยละ 47.4 และเฉลี่ยต่ำกว่า 2.25 ลงมาร้อยละ 20.5, อาชีพบิดามารดา ร้อยละ 35.0 ค้าขาย ร้อยละ 21.6 รับราชการ ร้อยละ 17.2 รับจ้าง ร้อยละ 12.4 เกษตรกรรม ร้อยละ 7.8 เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 3.8 เป็นนักธุรกิจ และร้อยละ 2.2 ประกอบอาชีพอิสระอื่นๆ, ขนาดของกลุ่มเพื่อนที่คบหาร้อยละ 71.0 มีขนาดกลุ่มเพื่อน 5 คนขึ้นไป ร้อยละ 24.2 มีขนาดกลุ่มเพื่อน 3-5 คน ร้อยละ 3.0 มีขนาดกลุ่มเพื่อน 1-2 คน และร้อยละ 1.8 ไม่มีกลุ่มเพื่อน.

ผลการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. แนวโน้มรูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. อยู่ในกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาชีพ โดยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มก้าวหน้าและกลุ่มวิชาชีพสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ ($\bar{X}=37.35$ และ 36.37) ส่วนกลุ่มเก็บตัวมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าทุกกลุ่ม
2. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม เมื่อวิเคราะห์ด้วยค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ โดยพบว่ากลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกค่อนข้างสูงกับกลุ่มวิชาการ, กลุ่มวิชาชีพ, กลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มกิจกรรมและกลุ่มสมาคม ในขณะที่กลุ่มเก็บตัวมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับกลุ่มกิจกรรม, กลุ่มสมาคม และกลุ่มก้าวหน้า
3. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามเพศ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยนักศึกษาหญิงมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรมสูงกว่านักศึกษาชาย ในขณะที่นักศึกษาชายมีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัวสูงกว่านักศึกษาหญิง

4. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป มีแนวโน้มรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มเก็บตัว และกลุ่มวิชาการ ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.76-3.25 จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มสมาคมและกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.25-2.75 จะมีรูปแบบการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรม

โดยพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.25
- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาการ สูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.25 ลงมา, เฉลี่ยระหว่าง 2.25-2.75 และเฉลี่ยระหว่าง 2.76-3.25 ตามลำดับ
- นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 3.25 ขึ้นไป และเฉลี่ยระหว่าง 2.25-2.75 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาชีพสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย 2.25 ลงมา

5. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามระดับชั้นปี ปรากฏว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีการแสดงออกด้านกิจกรรมในกลุ่มต่างๆ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ โดยพบว่านักศึกษาที่เรียนต่างชั้นปีกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มเก็บตัว, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนี้

- นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า และกลุ่มวิชาชีพ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3
- นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัว สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 4
- นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มวิชาการ สูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3

6. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามสาขาวิชา ปรากฏว่า นักศึกษาสาขาเคมี มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มกิจกรรมสูงสุด นักศึกษาสาขาครุศาสตร์ไฟฟ้า มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพสูงสุด และนักศึกษาสาขา วศ. เครื่องมือฯ มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มสมาคมและกลุ่มเก็บตัวสูงสุด โดยพบว่านักศึกษา ที่ศึกษาต่างสาขาวิชา มีลักษณะการใช้ชีวิตในทุกกลุ่มแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า

- นักศึกษาสาขา วศ.เครื่องกล มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัว สูงกว่านักศึกษาสาขา วศ.อุตสาหกรรม

- นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตใน กลุ่มวิชาการ สูงกว่านักศึกษาสาขาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

7. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามอาชีพบิดามารดา ปรากฏว่าอาชีพรับจ้าง มีคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มกิจกรรมสูงสุด อาชีพอิสระอื่นๆ มีคะแนนเฉลี่ย ในกลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ และกลุ่มวิชาชีพ สูงสุด รัฐวิสาหกิจ มีคะแนนเฉลี่ย ในกลุ่มสมาคมและกลุ่มเก็บตัวสูงสุด และอาชีพเกษตรกรรม มีคะแนนในกลุ่มวิชาการสูงสุด โดยพบว่านักศึกษาก่อนบิดามารดาอาชีพต่างกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มก้าวหน้า และ กลุ่มสมาคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8. ลักษณะการใช้ชีวิตของนักศึกษา มจร. ทั้ง 7 กลุ่ม จำแนกตามขนาดกลุ่มเพื่อนที่ คบหา ปรากฏว่าขนาดกลุ่ม 5 คนขึ้นไปมีแนวโน้มการใช้ชีวิตในกลุ่มกิจกรรม, กลุ่มก้าวหน้า, กลุ่มสมาคม และกลุ่มบำเพ็ญประโยชน์ ในขณะที่ขนาดกลุ่ม 1-2 คน มีแนวโน้มการใช้ชีวิต ในกลุ่มเก็บตัว, กลุ่มวิชาการ และกลุ่มวิชาชีพ โดยพบว่านักศึกษาที่มีขนาดกลุ่มเพื่อนต่างกัน มีลักษณะการใช้ชีวิตในกลุ่มเก็บตัวและกลุ่มสมาคม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.01 แต่เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีขนาดกลุ่ม 1-2 คนและขนาดกลุ่ม 3-5 คน มีคะแนนเฉลี่ยลักษณะการใช้ชีวิตใน กลุ่มเก็บตัว สูงกว่านักศึกษาที่มีขนาดกลุ่ม 5 คนขึ้นไป